

{ אז נדברו }

פרשת נח תשפ"ב | לסדר: "זה ינחמנו" | גליון מספר: 529

להצטרפות לרשימת

התפוצה במייל,

להערות והארות:

a8447168@gmail.com

ניתן לקבל את הגיליון
בשירות פקס באמצעות
שיחת טלפון:

☎ 0795319191

רוצה שעוד אנשים יקראו
כמוך, את העלון?

קדימה!

זה זמן להצטרף לשתופות
בהו"ק להחזקת העלון..

ותהפוך שותף קבוע
בזכויות החזקת העלון!

להשתתפות בהוצאות

הגליון:

בבנק: בנק פאני

סניף 182

חשבון 747815

באשראי: "נדרים פלוס"

בטלפון: 0799-654321

בדואר: פולק, גאולה 15 חיפה

תודה מראש!!!

בית כנסת חניכי ישיבת תיבת נח... חסר צענטער...

הפרשה שלנו- פרשת נח היא פרשה של אחדות!!! אנחנו פוגשים בפרשה שלנו שני סוגים של איש אחד בלב אחד.. סוג אחד של אחדות הוא בסוף הפרשה: ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים... אחדות גמורה... כולם ביחד... כולם תמימי דעים... כולם כאיש אחד בלב אחד... וכמובן שם מתגלה הכח של האחדות שהקב"ה בכבודו ובעצמו מעיד: "ועתה לא יבצר מהם כל אשר יכלו לעשות" שה' ברא כח כזה עצום באחדות שכשעובדים עם אחדות ניתן לפעול למעלה מהטבע... עד כאן סוג אחד של אחדות!!

אבל אסור לשכוח שבפרשה שלנו אנחנו פוגשים עוד סוג של אחדות שכמעט אף אחד לא שם לב אליו: **וישאר אך נח ואשר איתו בתיבה!!!** סיפור עצוב... כל העולם כולו נמחה ונמחק... אף אחד לא נשאר... ומי היחיד שנשאר??? וישאר רק נח!! נח ובניו שנשארו נאמנים לה'...

גם כאן התקיים "ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים"!! מה אפשר לעשות... כעת כל הארץ וכל היקום כולו מסתכם בחמשה אנשים שכולם נשארו נאמנים לה' ולכן הם ניצלו... כעת גם כאן כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים!!

עכשיו בינינו: איזה אחדות יותר עוצמתית? האם האחדות שהייתה בתיבת נח... ש-תוק תוק כאן גרים באחדות משפחת נח... או האחדות של "ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים"?? נו... מה אתה אומר?? מה בכלל השאלה... ברור כשכל הארץ היתה שפה אחת ודברים אחדים זה... זה הרי החלום הנצחי של העולם... שאם יום אחד כלנו נחיה בשלום אין לך פרס נובל לשלום גדול מזה... יש כאלו שעדיין לא התייאשו מלחלום את החלום הזה שנכון ל-4000 שנה האחרונות זה עדיין לא קרה... לעומת זאת עם כל הכבוד לנח ואשר איתו בתיבה... סו"ס מדובר במשפחה אחת מצומצמת של חמש נפשות שנשארה לבד לבד בתיבה... מה תרצה... שגם הם יריבו??? זה בכלל לא מרגש שמשפחה מצומצמת חיה בהבנה והדדיות... נכון??? אז זהו!!! שבמבחן התוצאה מה"ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים..." מזה יצא כל הפירוד והאנטישמיות שיש בעולם שה' הפיץ ופיזר אותם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו. ואילו!! מ"כאן גרה משפחת נח"?? מהתיבת נח הזו הגיע חיים לעולם

כלפי מה הדברים אמורים??? אנחנו מייחלים מתי כבר "יעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם..." מתי יכירו וידעו כככלל יושבי תבל כי לא תכרע כל ברך... מתי כל העולם יהיו שפה אחת ודברים אחדים להמליך את ה' ויטו שכם אחד לעבדך... מתי? מתי? מתי זה יקרה???

אז מתי זה יקרה אנחנו לא יודעים... וזה גם לא תלוי בנו... זה יקרה כשיעלה רצון לפנינו...
אבל יש דבר אחד שכן תלוי בי!! וברך!!! וישאר אך נח ואשר איתו בתיבה!!! אני וביתי נעבוד את ה'... יש לכל אחד ואחד מאיתנו הרבה הרבה סיבות ממש הכרחיות להיכנס לתוך תיבת נח... להינעל שם מבפנים עם כמה אנשים בודדים... ולהכריז ביחד: אנו החלטנו לעשות אגודה אחת לעבדך בלבב שלם!!! כמה אנשים יהיו שם בעולם הזה?? ממש לא משנה... אם זה יהיה קהילה של אלף משפחות... מה טוב... ואם זה יהיה קהילה קטנה... או בית כנסת קטן גם טוב... ואם גם את זה תחפש ולא תמצא... והמנוס היחיד שישאר לך זה רק אתה ובני הבית שלך... אז וישאר אך נח ואשר איתו בתיבה... זה גם מספיק!!! ה-נח הזה ובני המשפחה המצומצמת שלו שקיבלו על עצמם עול מלכות שמים... זה לבד הספיק לרבש"ע להחיות זרע על פני כל הארץ ו-לו למענם!!! אבל בשביל זה צריך נכונות להיכנס לתיבה!!! בשביל שה' יציל את כל העולם בשביל משפחה אחת שעשתה אגודה אחת לעשות רצונו בלבב שלם... זה רק בתנאי שלמשפחה הזו יש נכונות לחיות בעולם משלה!!! להינעל בתוך תיבת נח משלה...

הזוה"ק בפרשת נח אומר: שאם תקום כנישתא חדא- בית כנסת אחד שיחליטו שם האנשים להיעשות אגודה אחת לעשות רצונו יתברך בלבב שלם... מיד הגאולה מגיעה... לא צריך יותר מכנישתא חדא... ולא כתוב גם כמה אנשים צריכים להיות בבית הכנסת הזה... סו"ס לנח לא היה מנין (עכ"פ של גברים) בבית כנסת שע"י חניכי ישיבת תיבת נח... וזה היה מספיק!! וכעת מגיע המשפט האחרון והממצה: **מי שיבין את זה יהיה לו כח להישאר בתיבה!!!** יש הרבה ששואלים: איך מקבלים כח להישאר בתיבת נח?? איך מקבלים כח לעמוד מול דור המבול שהפקרות חוגגת... הרשת כ"כ קורצת... ואנחנו מחזיקים בשיניים בשארית כוחותנו להישאר בתיבת נח?? איך מחזיקים מעמד?? ומה התשובה??

אם נבין שנח בתיבה שלו הצליח לעשות מה שכל הארץ שפה אחת ודברים אחדים לא יכלו לעשות!!! נח ובניו ובני ביתו שהיו בתיבה הצליחו להביא חיים לכל העולם... ואילו כל הארץ בשפה אחת ודברים אחדים הביאו רק רוע לעולם... אם נבין איזה כח יש לתיבת נח שלנו... אם נבין שאנחנו לא סגורים בתוך איזה מרתף טחוב... אלא אנחנו נמצאים בועידת האו"ם שלשלם שינוי מביאה שלום וטובה לעולם... אם נבין שמחוץ לתיבת נח הזו יש רק מבול ואבדן... נקבל כח להישאר באותה תיבת נח... ויום אחד במהרה ממש יתקע ה' בשופר גדול ויכריז: צא מן התיבה... ואז נצא ונראה במו עינינו ש... ש... ש... שלא הפסדנו כלום!!!!

היכוננו!!! מסכת ראש השנה בפתח.. כך נמתיק את מר חשוון

יום שני בשבוע הבא ליל ז' במרחשוון... נא לשמור ערב זה פנוי! במערב הזה מתחילים להזכיר ותן טל ומטר... אבל רגע... לפני שמתחילים ותן טל ומטר... שעה אחת לפני כן (או אח"כ) מתחילים מסכת ראש השנה במסגרת לימוד דף היומי... אז רגע רגע... דבר ראשון: תן לי לנחש לבד מה ההסתייגות הראשונית שלך ממסכת ראש השנה?? נ... מה הקשר עכשיו ראש השנה... רק עכשיו סימנו עם הימים הנוראים... לפני חודש כבר היה ר"ה... ובדיקת בחודש חשוון נזכרנו להתחיל ללמוד ראש השנה? זה... זה... זה לא נדבק... לא קשור עכשיו!

אז דבר ראשון: רק לשבר את האוזן: במסכת ר"ה יש 34 דפים!!! ומתוכם אולי שבע או שמונה דפים מדברים על ראש השנה... חוץ מזה מסכת ראש השנה מדברת על שלל סוגיות... ובגדול אפשר לומר שמסכת ראש השנה היא מסכת שיותר שייכת לראש חודש מאשר לראש השנה!!! כן... אני בעד... יש לי משהו עם ר"ח... אני כל הזמן מחפש בנרות איזה הלכות חג בחג אפשר להדביק על ראש חודש... (ר"ח זה יום כזה מעניין שמי שאוהב את היום הזה מחפש חומר סביבו...) אז תדע שמסכת ראש השנה... אם היא כבר מסכת של חג מסוים... אז היא בעיקר המסכת של ראש חודש!!! (ההרואי: שהמשנה אומרת: ארבעה ראשי שנים הם... והגמ' מקשה שלכאורה יש יותר מארבע? ורב אשי מתרץ: שהמשנה מזכירה רק את ארבעה ראשי שנים שהם **בארבע ראשי חדשים!!!** משמע שהראש חודש פה הוא החתן הראשי) מי שמאוד ירצה ויכול לעשות איזשהו מין חלוקה... לחלק את כל המסכת לפי ראשי חדשים... זה יוצא שכל ר"ח מקבל שלוש דפים...

על כל פנים בלימוד של מסכת ר"ה יש מצוה מיוחדת שאין אותה בשום מסכת אחרת:

הגמ' בשבת (עה). אומרת: אמר ר' שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: **מנין שמצוה על האדם לחשב תקופות ומזלות** שנא: "ושמרתם ועשיתכם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים" איזויה חכמה ובינה שהיא לעיני כל העמים?? הוי אומר זה חישוב תקופות ומזלות... כתוב כאן שיש ענין מיוחד בלימוד ובקיאיות (עכ"פ מינימלית) בנושא של תקופות ומזלות... כלומר: מעבר למצות תלמוד תורה שיש כאן!!! יש פה גם ערך תורני נוסף לרכוש בקיאיות בנושא הזה מדין "חכמתכם ובינתכם לעיני העמים"... **ומסכת ראש השנה זה המקום!!!** ובינינו... אם יום אחד חלמת לרכוש את החכמה הזו... אז בבקשה... למה לא עכשיו?? כעת זו ההזדמנות... כעת שמתחילים מסכת ראש השנה... (כאן המקום להבהיר: שהנושא של חישוב תקופות ומזלות זה אמנם סוגיה יחסית די נקודתית במסכת ר"ה... וגם סה"ס רק נגיעה בעלמא... אבל עדיין... **זה המקום!!!** לומר: אין מקומות אחרים בש"ס בנושא הזה... כלומר: אם אתה מחפש מאיפה להיגה לסוגיה של חישוב תקופות ומזלות אז תדע שזה המקום...) אני מוכרח להודות בכנות שאמנם למדתי מסכת ראש השנה אבל להבין משם את חישוב תקופות ומזלות... לזה עדיין לא זכיתי... כל פעם שניסיתי רק להתחיל... ראיתי כוכבים... אבל אולי הפעם... אולי בזכות דף היומי...

אגב: במאמר המוסגר: למה דווקא חישוב תקופות ומזלות... למה דווקא זה מייצג את חכמתכם ובינתכם לעיני כל העמים? וכי במסכת ביצה ועירובין ופסחים אין מספיק חכמה??

והתשובה היא פשוטה: יש לעיני כל העמים!!! ו---יש לעיני כל ישראל!!!

כשיש לנו עסק עם ישראל... הרי משה רבינו יכול אפילו להראות שברי לוחות לעיני כל ישראל והיהודי ימשיך להאמין... ימשיך לדבוק בתורה הקדושה... את היהודי אתה יכול להעמיד מול דופן עקומה ולבדו... ולהיודי יש אמונה שאם כך זה הלכה למשה מסיני... אז כך גזרה **חכמתו** יתברך העליונה גם אם לא רואים בעיניים... זה עיניים נוסח לעיני כל ישראל!!!

אבל כשאנחנו מדברים על- **לעיני כל העמים**... אוהו... כשיש לך עסק עם גוי... ואתה רוצה להראות לו את חכמת ובינת התורה... אתה לא יכול להביא לו משהו שידרוש ממנו אמונה... הוא צריך לראות כאן ועכשיו שזה אכן ככה!! לכן אם אנחנו באמת רוצים להראות את חכמתכם ובינתכם שלעניני כל העמים... כאן צריך להראות להם את הכוכבים ואת המזלות ומגיע חכם בישראל ואומר לגוי... תדע לך... בעוד שלושה ימים יופיע פה כוכב שבתאי!!! הגוי מגיע אחרי שלושה ימים... והופה... הנה... זה נכון... אני רואה את זה!!! איך ידעת? זה עיניים של גוי!!! גוי צריך לראות חכמה בעיניים... אתה צריך להראות שצדיק גדו והנה ה' קיים... הנה זה קורה... אין לו סבלנות להמתין שאז... אז ימלא שחוק פיניו...

אשרינו שחכמתנו ובינתנו האמיתית היא דווקא בחוקי התורה שגזירה היא מלפניו ולא רואים בעיניים ונדרש מאיתנו להאמין שכה זה והן יראת ה' היא חכמה...

עכ"פ אנחנו לקראת המסכת שאחד מהנושאים שלה זה חכמתכם ובינתכם לעיני העמים... ---

אבל אדרבה... דווקא ההסתייגות הטבעית והנורמלית מללמוד מסכת ראש השנה בחודש מר חשוון... **אבל לא!!!** למה לברוח מראש השנה?? אל תשכח שאם כבר מדברים על מזלות הרי מזל חודש חשוון עקרב... ומה המאפיין של עקרב?? **שהוא הולך אחורה!!!** הוא צועד ברוערס כמו אדם שעוזב את ארון קודש בהכנעה... כן... הזוה"ק אומר שחשוון נקרא חשוון על שם שרחושי מרחשן שפוותיה... עדיין השפתיים מרחשות את התפילות של הימים הנוראים... כלומר: כל המהות של חודש חשוון זה שאנחנו עדיין באמצע פירוק החבילות והמטענים של ירח האיתנים... חודש חשוון צועד אחורה... אנחנו עדיין עם הפנים לחודש תשרי ואנחנו צועדים אחורה... אנחנו עדיין לא מפנים עורף ומתחילים את השנה... אז אין הכי נמי... לומדים מסכת ראש השנה... כן... ניפגש עם השופר ועם תפילות הימים הנוראים... לא נורא... מילא זה היה בחודש שבט או אייר... זה באמת היה רחוק... אבל כעת אני עדיין מפזם לעצמי את ארשת שפתינו... מבין ומאזין מביט ומקשיב... בינינו... עכשיו אני הרבה יותר פנוי רגשית להתחבר לתפילות הימים הנוראים מאשר בשעת מעשה... (מי שמבין מה אמרתי מבין...) כן... יש כאלו שמפריע להם האפרוריות של חודש חשוון... אין בחודש הזה שום חג... גם בלוחות שנה המצויירים הרי בחודש חשוון יש או תמונה של גשם וסוודרים או תמונה של קבר רחל... זהו!!! חוץ מזה אין לחודש הזה "מה להציע"!! אופ... איזה מר... מר חשוון... אז זהו שלא!!! הסיבה שהחודש הזה הוא לא חגים ואירועים... כי אנחנו עדיין לא פניינים רגשית לחג הבא... תן לנו לעכל את ראש השנה יום כיפור וסוכות... תן לי ללמוד מסכת ראש השנה... ולהמשיך לנגן את היום הרת עולם... תן לי לפגוש את ה' פקד את שרה... ואת והאלוקים ניסה את אברהם... בפרשיות הבאות... זו ההפתעה של חודש חשוון הקרוב!! המתקיות של מסכת ראש השנה עוד תצרב בזכרוננו ברקע הסתייגות של מר חשוון... שנה הבאה בלוחות השנה- כשנדפדף לעמוד של חשוון נראה שם תמונה של מסכת ר"ה... פרטים יבואו... נא לא לשכוח: מסכת ר"ה נגמרת כבר בחודש כסליו... אין זמן להתלבט...

המלצה שלי: שנת השמיטה זו הזדמנות נפלאה לדיאטה!!! סליחה... לתזונה נכונה... אני לדוגמא אוהב לאכול שטויות... כשמביאים לי סלט ירקות בריא... אני בדרך"כ משאיר חצי ויותר... ויש לציין שלא עוזר שכנועים... כידוע: אוכל זה נושא קשה... אם לא מתחשק לי לאכול משהו... שום דבר לא יעזור... אנחנו מסוגלים להיתקע בנושא של אוכל במשך שנים... אבל הפעם לשם שינוי אשתי הגישה לי סלט ירקות ואמרה לי מילה אחת: זה ירקות של יבול נכרי!!! ולא יאומן... היהודי גמר את הכל... כי... כי זה שמיטה!!! ולא סתם גמרת את הכל... היה לי גם גישמאק בזה... אני זוכה לאכול ירקות של שמיטה... למחרת אני כבר לבד הכנתי את הסלט... כי זה... זה שמיטה!!!!

האמת היא שהכל התחיל מזה שמישהו התקשר אלי בלחץ באמצע חג הסוכות... אני צריך דחוף ריבת אתרוגים... כידוע: זה סגולה לכל מיני דברים... ניסיתי לעזור לו... חיפשתי פה חיפשתי שם... (עקרונית הייתי מוכן להתן חלק מהאתרוג שלי ולתת לו בשביל ריבה כרבי הינא בשעתו שמטביל ביה ונפיק ביה אבל שכחתי להתנות...) בסוף אמרתי לו: עזוב!!! ריבת אתרוגים זה סגולה בשביל שאר השנים... אבל עכשיו אנחנו בשנת השמיטה... לך לחנות הירקות הקרובה (שעשית שם שליחות כדון...) ותקח מלפפון או עגבניה של יבול נכרי ותביא אותם למי שצריך... הם סגולה הרבה יותר גדולה מריבת אתרוגים!!!

כי תבין: האתרוג של מצוה התקדש רק ברגע שנטלתי אותו (ונהי עליו חליות השענא ואתקציא למעוה...) אבל העגבניה הזו היא קדושה בחפצא!!! היא עצמה גדלה באדמה קדושה... כל הוייתה קדושה שביעית... ועוד איזה קדושה... קדושה כזו שאפילו גוי לא יכול להפקיע את הקדושה שלה (עכ"פ לאותם שיטות) ותופסת את דמיה... ואני מוכרח לומר: כבר הצעתי את הסגולה הזו לכמה אנשים בקשיי עיכול וכדו' ותקשיב... זה עובד... (אני לא לוקח אחריות על הסגולה כי אני גם לא לוקח עליה אחריות... אבל אני כן לוקח אחריות ששנת השמיטה חביבה מאוד בעיני ה'... וה' בהחלט רוצה אותנו מעורבים בנושא... לא עומדים מבחזין...) אני בטוח שאם ישאלו את מרן שר התורה שליט"א והוא יסכים שזה סגולה לכל דבר!!! וכמוכן! אסור לשכוח שכעת זה רק מקדמה לקראת **פירות** שמיטה שיופיעו בקיץ הקרוב... סו"ס עם כל הכבוד למלפפונים והעגבניות של שמיטה... סו"ס הם יבול נכרי... והם רק התקדשו בקדושת השמיטה... אבל הפירות...?? זה כבר בכלל... זה פירות שקיימו בהם את כל הלכות שמיטה!!! זה פירות שבעליהם השמיטו את השדה והקפידו על דיני שמור ונעבד... כאלו פירות בטח יכולים לפעול ישועות... תבדקו זאת בעצמכם... (אין צורך לתרום תוך כדי לעלון אז נדברו... הסגולה תעבוד גם בלי זה... וגם התרומות יגיעו בלי קשר... אולי בזכות אדמת השמיטה שעליה אני דורך...) קדימה בני חוץ לארץ... כבר עכשיו תתאגדו לכה"פ לקראת הקיץ הקרוב... תבואו לאכול מפריה ולשבוע מטובה ואתם תראו ישועות... אבל מי שזוכה להקפיד לפי שיטת החזו"א לנהוג קדושת שמיטה גם ביבול נכרי אז הנה... יש גם עכשיו!!! מה שבטוח... לאכול סלט ירקות של שמיטה כיום זה לא רק עניין של בריאות... זה כבר גם שטייגן... אם הבעל יאלץ לגמור צלחות של סלט... זה כבר כדאי... את המקפצה של התזונה הנכונה הזו לא יהיה לכן בשנה הבאה... נא לקפוז על ההזדמנות

נקודה למחשבה בסוגיית חובת ההשתדלות...

נצל את שבוע זה שעדיין העלונים לא מגיעים לבחורים וננסה להעלות נקודה מסויימת מאחת הסוגיות המורכבות שבאורח החיים היהודי...

ובכן דבר ראשון: יש לי קושיה פשוטה: אנחנו חוננו בכל מה ששייך לענייני פרנסה שצריך בשה"כ לעשות חובת השתדלות ולא צריך לצאת מגדרו וכו' וכו'... **השאלה שלי:** שהגמ' בב"מ (ק"י) מדברת על השכיר יום שצריך לשלם לו בזמן כי "אליו הוא נושא את נפשו..." אומרת הגמ' **מפני בזה עולה זה בכבי ונתלה באיך ובמר את עצמו למיתה... לא על שכרו???** **ואני עומד ושואל:** לפי מה שאנחנו חוננו שבייחס לפרנסה צריך לעשות רק חובת השתדלות וכו'... אז אני שואל אותך: האם חובת השתדלות של בן אדם זה ללכת ולסכן את עצמו ולטפס על אילנות גבוהים ולמסור את עצמו למיתה כי בנפשו יביא לחמו?? אני יודע שכזה מאמץ חריג עד כדי סיכון זה כבר מחוץ לגבולות חובת השתדלות **אז למה?? למה אותו שכיר יום ככה עושה?** סו"ס זה השכיר יום הקלאסי שעליו התורה מדברת... הייתי מצפה שלפני שהתורה תגיד לי לשלם לו בזמן... קודם כל שהתורה תזנזו בו שזה לא חובת ההשתדלות לקחת כאלו עבודות שמסכנות אותן?? **אנה... מה אתה אומר על השאלה הזו??**

אז אני לא יודע... הנושא עדיין לא ממש לגמרי מבורר אצלי... אבל תרשה לי להציע תשובה שנראית לי כעת: אני חושב שיש לנו טעות יסודית בנושא של **חובת השתדלות!!!** חובת השתדלות זה מושג ששייך לאדם שרוצה להרויח כסף... או יותר נכון חושב קדימה מה יהיה בעתיד... וכאן יש כל מיני שיקולים כמה להשקיע... כמה להתאמץ... עד כמה להכניס את הראש בזה. וכאן אנחנו מגיעים ואומרים לו: אדוני... יש גבול! תעשה השתדלות! אל תשתגע... אבל כשמדובר בבן אדם רעב ללחם... הוא השאיר בבית ילדים רעבים ורועדים מקור... הוא כעת צריך להביא לחם הביתית... כאן לא שייך **חובת השתדלות!!!** כאן יש פסוק שאומר: "כל אשר לאיש יתן בעד נפשו!!!" **בנפשו יביא לחמו...** בן אדם שיש לו בנים וביתו ריקם... הוא יהפוך את העולם... יסכן את עצמו... יטפס על עצים ועל פיגומים והעיקר שיהיה לי להביא לחם לפי הטיפ... שנחיה ולא נמות ברעב...

כאן לא שייך לעשות שיקולים של "חובת השתדלות!!!"

ומה ההוכחה הכי פשוטה שלי?? יש רשימה של אומניות שהגמ' בפסחים אומרת בפירוש שהם לא רואים סימן ברכה!!! אחד מהם שכר סופרים... זאת אומרת: הגמ' בפירוש אומרת שאין סימן ברכה במשכורת של סופר סת"ם... ואני שואל אותך: אם ככה... אז למה יש כ"כ הרבה סופרי סת"ם...? הרי סו"ס מי שכתב את המזוזות שלי הוא צריך להיות ירא שמים וממילא הוא גם אומר מסתמא להיות מאמין לדברי חז"ל... אם ככה: למה בכלל הוא לא הלך להיות סופר... הרי חז"ל הכינו אותו מראש שהוא לא הולך לראות בזה סימן ברכה...??

מה התשובה?? שוב על אותו משקל: סימן ברכה זה להתעשר... זה להרויח... זה שיפור דיור... זה להיות איש אמיד... מה שנקרא "וברך פרי בטןך ופרי אדמתך דגן תירושך ויצהרך שגר אלפיך ועשתרות צאנך..." הסופר שכתב את המזוזות שלי הוא מעולם לא חיפש להתעשר... הוא לא מחפש ברכה בנכסים שלו... **הוא בשה"כ רוצה לחיות!!!** הוא בשה"כ רוצה שיהיה לו כסף לקנות לחם וחלב ולשלם מים וגז וארנונה ולחיות בלי חובות... בשביל זה לא צריך ברכה!!! ברכה זה ברכת העסק... שהעסק ישגשג ויפרח ויהיה פה רווחים... אני לא מחפש לפרוח... לא בקשתי לפתוח מרפסת... אין לי עיניים גדולות... אני בשה"כ רוצה לחיות...

הבנת את הרעיון?? יש שני סוגים של אנשים שרוצים להתפרנס!!!!

יש אחד שרוצה **להרויח** כסף!!! ויש אחד שרוצה בשה"כ **לחיות!!!**

מי שרוצה להרויח כסף... הההלו... פה יש שיקולים של חובת השתדלות... החריצות שקר... לא בכל מחיר הולכים... לא משתגעים... יש דברים שאין בהם סימן ברכה... בקיצור: כשרוצים להרויח... כאן צריך לעשות חושבים מה בגדר השתדלות ומה לא... ממה יש ברכה וממה אין...

אבל בן אדם שצריך להביא לחם הביתית ולשרוד את המינימום של החיים כאן לא שייך חובת השתדלות... כאן גם אין צורך בסימן ברכה... אני לא מחפש ברכה... אני מחפש בשה"כ לחיות...

כלפי מה הדברים אמורים???

לא פעם ולא פעמיים יצא לי לדבר עם בן אדם שחייב כסף לאנשים!!! וכידוע: מי שהוא בעל חוב ולא משלם בפשיעה הוא בגדר "לווה רשע ולא ישלם" ואותו אחד לא משלם... ולמה?? כי אין לו... ואז מגיע אותו מטעם קופת הצדקה או מטעם הרווחה ושואל אותו: למה אתה לא מנסה להזיז את עצמך?? אתה לא עושה כלום... לא מזיז את עצמך... רק צובר עוד ועוד חובות... לאן פניך מודעות???

ותנחש מה הוא עונה?? הוא עונה בחצי נמנום: ניסיתי פה... ניסיתי שם... עשיתי **חובת השתדלות**... ו... ובסוף ראיתי שזה לא חובת ההשתדלות שלי!!! **אתה קולט את עוצמת הטעות???**

מה הקשר חובת השתדלות בכזה מקום?? אתה חייב כסף!!! אתה לווה רשע!!! אתה חייב להביא אוכל הביתית!!! איך חובת השתדלות הגיעה לכאן?? יש פה רק התנערות וחוסר אחריות משועת!!!

אתה צריך לקום בארבע לפנות בוקר כמו אבא חלקיה... לחרף את נפשך ולטפס על הפיגום הכי מסוכן כדי לעמוד בהתחייבויות שלך...

חובת השתדלות נכונה כשאתה יושב רגל על רגל וחושב מה יהיה עם היחידת דיור שאני רוצה לקנות בשביל לחתן את הבת שלי בעוד כך וכך שנים... כאן שייך להגיד חובת השתדלות... בשביל זה לא צריך

להפוך את העולם... החריצות שקר... אבל אם יש לך חובות!!! יש לך מחויבות! אתה חייב להפוך את העולם... אתה חייב להיות שכיר יום ואליו הוא נושא את נפשו ולחרף את נפשך כדי לעמוד במטלות שמוטלות עליך... **רגע... שאלה לי אלך:** בעוד חודשיים מגיע חנוכה... וקיי"ל: שאפילו עני שואל על הפתחים או מוכר כסותו ולוקח שמן להדליק... ואני שואל אותך: נראה לך שזה חובת ההשתדלות ללכת להשתגע ולשואל על הפתחים כמו איזה קבצן בשביל נרות חנוכה?? נראה לך שחובת ההשתדלות המוטלת עליך זה למכור את הפראק של יו"ט בשביל נרות חנוכה?? מה התשובה?? זה באמת לא חובת ההשתדלות!! זו חובת חובת!!! (בלי להוסיף השתדלות...) מוטל עליך החובה להדליק נר חנוכה וזה צריך לקרות כאן בערב הזה!!! אתה כעת צריך להפוך את העולם כדי שזה יקרה.

אה... אבל מה יקרה אם הפכתי את העולם... דפקתי בכל הדלתות והתחננתי שיתנו לי שמן להדליק ואף אחד לא ענה לי... או שכולם טרקו עליך את הדלת בבושת פנים... וחזרת בפחי נפש הביתית ונעבאך נעבאך אין לך כעת שמן להדליק... כעת לא נותר לך אלא להרים ידיים **ו... ואז מה תגיד?? איך תגיד את הנאום ההפסד??**

אז בדור שלנו אתה יודע מה הוא יגיד... אני אגיד לך בדיוק מה תהיה הנוסחה... הוא יגיד... מצטער... עשייתי את **חובת ההשתדלות**... דפקתי בכל הדלתות... ואין... **אז זהו שלא!!! המשפט הזה פשוט לא נכון!!!**

לא עשית חובת השתדלות... **עשית הההכלל!!!** איפה לא הייתי... אצל מי לא דפקתי... **ו... ונאנסתי...** חזרתי בידיים ריקות... זו הגירסא הנכונה... בקיצור: יש לנו איזה עירוב פרשיות... החובת השתדלות נכנסה לנו לכל מיני מקומות שבהם צריך לעשות הההכלל... לא חובת השתדלות... ממש לא... **תבינ:** אני מכיר את היהודי הזה שדאג לך להלוואה... ואני גם מכיר את הערב שהסכים לחתום לך... נראה לך שכשהם נתנו לך את ההלוואה הם עשו רק חובת השתדלות?? הההיית רוצה... הנששמה שלהם יצאה בשביל לארגן לך את ההלוואה הזו... (אם הם היו מסתפקים בחובת השתדלות הם היו מהר מאוד מכניסים אותך לרשימת דחיה ובזו היתה מסתיימת חובת ההשתדלות שלהם כלפך) הם עשו הההכלל בשביל לדאוג לך להלוואה ולעריבים צדיקים שחתמו בלב דופק... ואילו אתה?? אתה יושב לך בבית רגל על רגל כי אתה לא בטוח שחובת ההשתדלות שלך להתאמץ טיפ טיפה יותר ממה שהתרגלת בשביל להפסיק להיות רשע וכעורב... **איזה מין אבסורד זה???**

בקיצור: לא בכל מקום זה נכון להכניס את חובת ההשתדלות!!!

מה שבן אדם חייב לעשות. זו חובה גמורה שהיא לא שייכת להשתדלות...

היהדות בהחלט מקבלת תירוץ של אונס גמור!!! יהודי התאמץ... עשה הכל... ומה נעשה... בסוף הוא נאנס והרים ידיים... בשביל זה אנחנו יהודים רחמנים בני רחמנים... וכי ימנך אחיך ומטה ידו

אתה מבין את הטעות של אותו אחד???

ברגע שהוא עמד מול יהודי בעל מדרגה בענייני חובת ההשתדלות!!! הוא פתאום קיבל רגלים קרות... לך תדע... אולי יש פה משהו לא אמין... אני אדבר איתו על כסף... והוא יענה לי במנוחים של חובת השתדלות...

אז זהו!!! שזה לא עובד ככה!! לרבי עקיבא היו ניסים ונפלאות איך הוא החזיר את ההלוואה לאותה מטרונתא... הבת של המלך השתגעה וזרקה את כל התכשיטים לים והגלים הביאו אותם עד פתח ביתה של אותה עשירה. **זה לא סתירה** לרגע שרבי עקיבא מצידו התארגן והצטייד עם מלא הסכום הנדרש להחזר ההלוואה! ר"ע לא "בנה" על איזה בת של מלך שתחליט להשתגע... זה כבר הפתעות שאם הרבש"ע רוצה הוא יעשה... אבל רבי עקיבא מצידו יחזיר ובזמן!!!

כעת אתה קולט על מה אני מדבר??

כשמכניסים את חובת ההשתדלות לחובות האחרים שמוטלים על כתפנו **לא רק שזה לא מחזק אותנו באמונה ובטחון...** אלא אדרבה. זה הופך את כל העסק לחובבני ולא רציני... **שתבין:** למי יש בטחון בה?? דווקא למי שכן יש עליו עול!!! יש עליו מטלה!!! והוא משליך על ה' יהבו... אבל מי שמעיקרא בכלל לא בתמונה... אין עליו שום עול... הוא לא צריך לפרנס משפחה... הכל אצלו מתחיל ונגמר בחובת השתדלות... כזה אחד בכלל לא מגיע למקום של בטחון!!! כי אין לו בשביל מה!!! אין לו מה להשליך... כי אין לו בכלל יהבו... אדרבה... דווקא כשהבנתי והפנמתי שמוטל עלי עול ריחיים על צווארו... אני צריך לפרנס משפחה... דווקא אז לראשונה פגשתי את ההרגש של הבטחון... שהנה... יש עלי עול... מוטלת עלי משימה כבידת משקל שחייבת לקרות... ו... ואשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי... והנה... עזרי מעם ה'... ה' עזר. פתאום פגשתי את התחושה הנפלאה של אברך בן תורה שמוכן להקריב למען התורה... כן... יש עלי עול של פרנסה ובכל זאת אני מוכן להצטמצם בחיי הרווחה למען התורה... כאן פגשתי את השור לעול וחמור למשא של כל שנשאו לבו וכו'... (וכמובן שאח"כ מגיעים הפתעות משמים... הניסים המוכרים שיש לכל אברך כולל... אבל זה כבר לא קשור לנושא...) אבל כל זמן שלא הפנמתי שיש עלי עול!!! אלא רק חובת השתדלות... ולפרנס משפחה זה לא החובת ההשתדלות שלי... אז אין עלי אחריות... אין פה לא בטחון כי זה לא מוטל עלי... ואין פה גם הקרבה למען התורה... כי זה לא קשור אלי... הבנת את הנקודה??

קבל את הדברים בערבון מוגבל... רק לעורר את הנושא בתור סוגיה...

לא חובת ההשתדלות שלך... אל תשתגע... רגע... ואם הוא יגיד שכבר יש לו בת בשידוכים והוא חייב כסף... האם כאן כן נסכים שזה חובתו ולא חובת ההשתדלות?? לא יודע... לא ברור... ומה יקרה הוא יגיד לנו שהיא כבר תקועה חמש שנים בשידוכים וכל ההצעות יורדות על... על... על המצפה לשכר אשתו אין רואה סימן ברכה לעולם... (גם זה שם בפסחים נ לא לפרוס) מה נגיד לו? זה כבר באמת מסובך... וא"א לתת בזה הגדרות ברורות... כי זה כבר באמת מסור לשיעור קומה הרוחני של כל אחד ואחד ואיפה הוא מעמיד את עצמו באמונה ובטחון... (וגם איפה הוא מעמיד את עצמו בכניעה לרשימת התברית... זה כבר עוד סוגיה)

עוד נקודה אחת אחרונה: מישהו פעם אמר לי שהוא מכיר יהודי קדוש בעל מדרגה נשגב. והוא באמת אוהב בשיעור קומה גבוה מאוד באמונה ובטחון... כשאותו צדיק צריך משהו הוא לא עושה שום דבר... הוא מתפלל לה'... וכל פעם מתמלאות משאלות לבו מכיוון בלתי צפוי... (בקיצור: הוא מסוג האנשים שהמכתב מאליהו אומר עליהם שהחובת השתדלות שלהם מסתכמת בזה שהם קונים כרטיס הגרלה...) והנה אותו צדיק מבקש ממנו כעת הלוואה לצורך עניין חשוב... **מגיע אלי אותו אחד בשקט ואומר לי:** לא נעים לי להודות... אבל... אבל אני מפחד להלוות לאותו צדיק... למה?

כי תכל'ס... הרי אני לא אוהב במדרגת הבטחון שלו... אני לא אוהב בבטחון הגמור הזה שכסף נוחת מהשמים... ותכל'ס... אני יודע את המצב הכלכלי שלו שבדרך הטבע אין לו מאיפה להחזיר... רק מה?? **הוא!!! הוא** בעל מדרגה... **הוא** מוריד מהשמים... **הוא** קונה כרטיס הגרלה וזה עובד... מה אעשה שאצלי זה לא עובד... ואם אני אתן לו הלוואה הלב שלי דופק... כי תאר לעצמך שאני אשאל אותו איפה הכסף... והוא ילך לקנות כרטיס הגרלה... ותאר לעצמך שהפעם זה לא יעבוד (כנראה בגלל העבירות שלי) ואז הוא ירים ידיים ויגיד לי: מצטער... עשיתי את חובת ההשתדלות שמוטלת למדרגה שלי... וזהו... מציתי... אני מצידו סיימתי... אין לי מאיפה להחזיר לך... מה אני אעשה איתו??? (מילא אתה... אתה תלך ותתרוצץ ותגלגל ותביא מפה ומשם... אבל הוא לא כזה... הוא מביא מהשמים... ותכל'ס אני לא אוהב שם... לא אוהב במדרגה שלו... והלב שלי דופק)

אמרתי לו: יש לך טעות!!!! אתה מעררב בין **חובת ההשתדלות** לבין **חובת האחרות**... כשאותו צדיק צריך כסף בשביל לפתוח עוד ארגון חסד חדש... כאן הוא מפעיל את חובת ההשתדלות... ואצלו חובת השתדלות זה להקיש על שערי שמים ולפעול בחלונות הגבוהים שלו... אבל ברגע שהוא **חייב לך כסף!!!** כעת פריעת בעל חוב זה לא חובת השתדלות... זו חובה גמורה!!! עכשיו: אין הוא בדיוק יחזיר... לא יודע... זה גם לא עניינך... יתכן שהוא יתפלל... יתכן שהוא גם יקנה כרטיס הגרלה... אבל זה לא משנה... מה שבטוח **אתה תראה את הכסף!!!** כי... במקרה הגרוע מכל... אם הכסף משום מה לא יגיע מהשמים... אותו צדיק יפשיל כליו וילך להיות שכיר יום כמו אבא חלקיה בשעתו בשביל לעמוד בהתחייבויות... כי אם חלילה וחס הוא לא יעשה את זה... אז הוא לא צדיק!!! אם הוא יתנער ממך בטענה שהוא עשה את חובת ההשתדלות שלו והוא לא הצליח להוריד כסף מהשמים... אז התבלבלת!!! אין לך עסק עם צדיק... כי צדיק הוא לווה וכן משלם...

והחזקת בו... בשביל זה יש מצות ולא תהיה לו כנושה... בשביל זה זוכרת כי עבד היית בארץ מצרים... היהדות מתחשבת במצבי אונס... אבל לעמוד מול אדם אדיש... שאיפה שהוא צריך טיפ טיפה להזיז את עצמו במה שהוא לא לגמרי מתחבר... הוא פתאום נזכר לשלוף את היסוד של חובת ההשתדלות... **הרי זה עזות... וגם אין חילול ה' גדול מזה...**

זה פשוט לוקח את האחריות הבלתי מתפשרת שמוטלת על כתפו של יהודי לעמוד בדיבורו... והופך את זה להמלצה של חובת השתדלות...

רק לשבר את האוזן: קי"ל: מי שעושה מלאכה בערב שבת אחר חצות לא רואה סימן ברכה... **יש לי קושיה:** כתוב בפירושו בגמ' שבכניסת שבת היו תוקעים שש תקיעות... שלוש להבטיל את העם ממלאכה שבשדות... אני לא מבין: סיכמנו שמי שעושה מלאכה בע"ש אחר חצות לא רואה סימן ברכה... אז למה אתה עובד בשדה עד כניסת שבת???

אתה יודע למה?? כי היהודי הזה חייב כסף!!! לא מעניין אותו ברכה... הוא בסה"כ רוצה להפסיק להיקרא לווה רשע ולא ישלם... כזה אחד הולך לעבוד אחרי חצות של יום ששי... והוא באמת לא רואה ברכה בכסף הזה... בטח שלא רואה... הכסף הזה אפילו "לא ראה פני הבית..." הכסף הזה הלך ישירות לבעל חוב... מי דיבר על סימן ברכה... הוא בסה"כ רוצה לסלק קללות מעל ראשו... בסה"כ רוצה לסגור חובות...

ואתה יודע למה חבר שלי לא מבין את זה?? אתה יודע למה עד היום הוא לא מחזיר הלוואות?? אתה יודע למה הוא לא מתאמץ להזיז את עצמו כדי לעמוד בהתחייבויות שלו?? כי הכניסו לו בראש שכסף זה משהו שהולך עם המלצות של סימני ברכה... כסף זה משהו כזה ששייך לחובת השתדלות... ממילא הכל נהיה כזה חובבני... הוא לקח הלוואה בתור חובת השתדלות... המלווה בא לשאול מה עם הכסף... למה?? כי זה החובת השתדלות של המלווה... להתעניין מה שלום הכסף... ואז הלווה ענה לו מתוך שינה: שלעת עתה מסתמן שחובת השתדלות החליטה שכעת אין לו בדיוק מאיפה להחזיר... ואם ככה זה נראה אתה יכול להמשיך לחכות שהוא יחזיר לך... אז אנחנו פה בשביל להציל את כבודה של האמונה ובטחון ולהסיר ממנה תיקים פליליים שכאלו ולהכריז: אין פה שום שייכות לחובת השתדלות!!! יש כאן רק חוסר אחריות בלעדית!! ולמצולם אין כל קשר לכתיבה...

אז כמובן שפרטי הסוגיה של חובת ההשתדלות זה משהו הרבה יותר מורכב וארוך... ובמאמר הזה אני בעיקר מתמקד **במה לא!!!** איפה לא נכון להכניס את המושג חובת השתדלות... אבל איפה כן?? כאן זה כבר באמת סוגיה לא פשוטה... יהודי שיבא ויגיד: אני חחחחייב להפוך את העולם בשביל לקנות יחידת דיור כי... כי עוד חמש עשרה שנה הבת שלי חלילה לא תתחתן אם לא יהיה לי כסף... ברור שכאן המקום כן להגיד לי: אדוני... זה

זה אמנם כמעט נגמר במכות... אבל רק כמעט...

זה היה צפוי... אף אחד לא חשב שזה יראה אחרת... השנה כשהיינו בסוכות בבית המקדש אבא הזמין כמו כל שנה את הגר והיתום ואלמנה שיצטרפו יחד אלינו לאכילת שלמי שמחה... אבל יש עוד אחד!!! יש את הלוי... "השמר לך פן תשכח את הלוי כל יומיך על אדמתך..." ומשום מה השנה אבא הביא את ר' אליקים הלוי שהוא אמנם תלמיד חכם עצום ועובד ה' מופלג אבל כלול יודעים שהוא אחד מהתלמידים המובהקים של הבית מדרש של בית שמאי... ובית שמאי ובית הלל... כמה שיש ביניהם חילוקי דעות... אבל ביום טוב...??? זה בכלל... זה מטפס לשיאים... ממילא נוצר מין מוסכמה כזו שלכל הפחות ביום טוב בית שמאי ובית הלל שומרים מרחק אחד מהשני... כל אחד מתכבד בביתו... בקהילתו... (רק לשבר את האוזן: אם כיום יש מנהג שבפסח לא מתארחים אצל אנשים זרים... ולמה???)

בגלל שיש מנהגים שונים... אז תכפיל את זה בפי עשר בייחס לעשרות המחלוקות שיש בין בית הלל לבית שמאי במסכת ביצה...) כסוויות המחלוקות שיש בין ב"ש וב"ה ביום טוב זה כ"ה הרבה... בכ"ה הרבה פרטים... שהם פשוט לא יכולים לחיות תחת קורת גג אחת... והנה!!! למרות הכל אבא השנה החליט להזמין דווקא את ר' אליקים וכל משפחתו... אוה אוה... מה הולך להיות כאן?? ר' אליקים הוא אדם מאוד שארף ותקיר... אין לו בעיות... הוא לא נושא פנים לאף אחד... גם אם אבא מפרנס אותו והוא הגב הכלכלי שלו וכמעט את כל המעשרות שלנו אנחנו נותנים לו... כל זה לא מפריע לר' אליקים... שאם הוא רואה משהו שלא נראה לו נכון בבית שלנו... הוא מיד מוכיח... מוחה בתוקף ולא נושא פנים... ודווקא מהסיבה הזו אבא כ"כ מעריך של ר' אליקים... ר' אליקים נזף באבא שלנו ללא

רחם... ואבא כל הזמן מוסיף אהבה על אהבתו... (אבא טוען שאם הנביא מלאכי מוכיח את שבט הלוי "שחתם ברית הלוי" משום שהלוי אחראי על האמת הצרופה ללא כחל ושרק "ואתן לו מורא ויראני" שהלוי מפתח רק מהרבש"ע ולא מאף אחד אחר... ואילו "אתם סרתם מן הדרך הכשלתם רבים בתורה שחתם ברית הלוי" בזה שאתם מחניפים לעם ישראל שהם מפרטים אתכם ומוכינים לעגל בשבילם פינות בהלכה... טוען אבא שר' אליקים הוא סמל ודוגמה לאחד שואמן לבית הלוי ועליו נאמר בהמשך הפסוק "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבקות הוא ואכמ"ל עיי"ש...) ור' אליקים הגיע... ועם ששת ילדיו שכל אחד מהם עוד יותר פרועמר מאבא שלו...

ואל תשאל... העסק היה נפיץ... כמעט בכל פסיעה היה פה התלקחות חדשה... אין מספיק מקום ביריעה לפרט את מוקדי ההתלקחות... רק כמה דוגמאות... בערב יום טוב אבא אמר שהוא יוצא לרפת וללול ולשובך לעשות כמה הכנות אחרונות לקראת החג... ר' אליקים מיד נדרך... אני מגיע איתך... בסיידר??? אין בעיה... תבא... מי רואה אותם יוצאים ולא יוצא... כולנו הלכנו איתם... אנחנו והבנים של ר' אליקים... אבא מתקרב לשובך... מסתכל מרחוק... מסמן מרחוק ומכריז: זה זה אני נוטל למחר...

ר' אליקים מיד מזעיק פנים... לא!!! זה לא מקובל עלי... כזו הכנה מספיקה רק לפי בית הלל... לפי בית שמאי זה עדיין מוקצה... צריך לנענע בידיים את הגוזלות!!! התחילו שם ויכוחים אל תשאל... הויכוח הסתעף להאם יש ברירה או אין... זה הגיע עד המשנה באהלות של חשב להוציא... אפילו הגוזלות כבר נבהלו והתחילו לפרוח... היה להם נס שהם לא חלפו מעל הראש של אבא שלנו...

הם היו עלולים להישרף... (ס"ט"ס אבא שלנו הוא מתלמידי של הלל הזקן שעל תלמידו הגדול נאמר שכל עוף הפורח מעליו מיד נשרף...) אבא נכנע... אין בעיה... אבא מיד הגיש את הסולם של השובך לר' אליקים... בבקשה... תעלה... תנענע מה שאתה חושב...

אבל הופה!!! אבא רק הגיש את הסולם... שוב התפתח ויכוח ער... שוב ר' אליקים צריך להבין: מה... יש לך רק סולם אחד לכל השובכים? אין אני אוליך את הסולם משובך לשובך... שוב נכנסו פה למחלוקת חריפה בין ב"ש לב"ה... האם חיישינן למראית העין ברה"י דאמרין להטיח גגו הוא צריך... ויכוחים שלימים מה בדיק המחלוקת בין ב"ש לב"ה... ואל תשכח שאנחנו עדיין נמצאים רק בשובך...

ואז הגענו ללול של התרגולים!!! דווקא שם נהיה מין איזון מעניין... פה פתאום ב"ש מקילים וב"ה מחמירים... אבא הגיע ללול ומיד הביע מורת רוח... אוי... היום התרגולות הטילות רק חמש עשרה ביצים... אנחנו צריכים הרבה יותר... עוד מעט שקיעה... מגיע יום טוב וזהו... מה שהם יטילו מחר לא נוכל להשתמש... כי הרי ביצה שנולדה ביום טוב אסורה... כאן דווקא ר' אליקים אמר... אל תדאג... אתם תאכלו את הביצים של היום... אנחנו ניקח את הביצים של מחר... ב"ש סוברים שביצה שנולדה ביו"ט מותרת... אבל כאן הגיע תורו של אבא להזדעק!!! אין על מה לדבר!!! אצלנו ביצה שנולדה ביו"ט היא אסורה בחומרה שכזו... שאם היא מתערבת באלף כולם אסורות... ואסור גם לטלטל אותה ביו"ט... ס"ט"ס ר' אליקים... אתה מתארח אצלי... מספיק לי שתיקח את הביצה שנולדה ביו"ט ותניח אותה ע"ג הצלחת שלי... זה מבטל כלי מהיכנו!!! אני לא מסכים... ואח"כ המשכנו לדקר הנעוץ והלא נעוץ... גם שם ב"ש מפתיעים בקולא שלהם וב"ה מחמירים...

אבל בדרך כלל זה ההיפך... בקיצור... איפה שלא תרצה... בכל פינה ביו"ט היה לנו התנגשויות!!!! אם זה בשחיטה של העגל תילת לכבוד יום טוב... אז אבא כצפוי לקח את העור והניח אותו על הריצפה כדי שהציבור ידרכו עליו ויהיה כאן עיבוד כלאחר יד (היתר מיוחד שב"ה התירו כדי שלא ימנעו משמחת יום טוב) אבל ר' אליקים והבנים שלו בקנאות הלכו בדרכא אחרינא... ב"ש אוסרים!!!

אבא באופן טבעי הפריש את הזרוע לחיים וקיבה וביקש ממני שאני ארוץ מהר לר' ירמיה כהן... לתת לו את המתנות לשמחת יום טוב... ואני רואה שר' אליקים מתכווץ... לפי ב"ש אין מוליכין חלה ומתנות לכהן... ושוב התפתח ויכוח שלם... מה נכון... מה לא נכון... שלא תבין לא נכון: כל הויכוחים האלו היו בסה"כ ריית הפתיחה לקראת החומר הנלמד בחול המועד... כל הויכוחים שנידונו כאן ביו"ט... זה הולך להיות הסוגיות הבערות בבית המדרש במשך ימי חול המועד... אנחנו לא מפספסים שום ויכוח!!! הגיעו לכאן מכל ירושלים... כל מי שרק שמע שאבא ור' אליקים הולכים להתרועע במשך כל היום באותה קורת גג הגיעו לכאן לעשות שימוש... כן... כמו להבדיל אלפי הבדלות כשיש מסיבת עיתונאים שמתגודדים סביב איזה עימות מסעיר בין שני פוליטיקאים... אז להבדיל בין האור לחושך... כשאבא שהוא תלמיד מובהק לב"ה ור' אליקים מגדולי תלמידי ב"ש... כשהם מחליטים להעביר יו"ט שלם אחד במחיצת השני... זה מתכון בדוק לחידושי תורה מסעירים!!! ודברי תורה שמתחדדים בפלוגתא שבין ב"ש וב"ה... עומדים כאן עשרות צורבא מרבנן ובולעים בשקיקה כל סערה נוספת שמתרחשת בין התלמידי חכמים שנעשים אויבים זה לזה בהלכה...

כן... במשך כל היום טוב היה פה הרבה צעקות... הרבה ויכוחים... מי מדבר על השלמים שאבא סמך ור' אליקים לא הסכים לסמוך... היה פה הרבה רייעד... היו אפילו רגעים שזה היה נראה שזה הולך להיגמר במכות... אבל בסוף חג הסוכות זה באמת הסתיים... אבל אתה יודע איך?? ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל... זה התקבל בשידוך המשותף בין שני התלמידי חכמים הנעשים אויבים זה לזה בהלכה ואינם זדים משם עד שנעשים אוהבים זה לזה... מה אתה חושב... בעיצומה של סעודת האירוסין היו כמה וכמה ויכוחים סוערים בין אבא לר' אליקים... כי בנטילת ידיים לסעודת מצווה אבא הניח את המפה דווקא על הכסת ור' אליקים הזדעזע כי לפי ב"ש צריך להניח דווקא על המפה... ובמים האחרונים שוב אבא ביקש שקודם יטאטאו את הריצפה ורק אח"כ יביאו מים אחרונים ור' אליקים רצה ההיפך... נו... מי יכריע? בסוף ר' אליקים הכריע... ס"ט"ס הוא אבי החתן... צריך לתת כבוד לחתן... ס"ט"ס אם החתן מבית שמאי... הולך לקום כאן בית על טהרת בית שמאי... מה שבטוח אשרי העם שככה לו...

אבאלע... שגרה!!! אין יותר חגים!!!

העולם שלנו מתחלק לשני סוגים של אנשים... אלו שאוהבים שגרה ואלו ששונאים שגרה... אז אלו שאוהבים שגרה... כעת הגיעה עונת החגים שלהם!!! הנה... הגיע עכשיו חורף ארוך ארוך... יום שכולו ארוך... יום שכולו טוב... חג ממושיך של שגרה!!! אנחנו מבצעים אתכם לרגל החג הממשמשש ובא... אבל במקביל!!! כידוע... שיש מצוה לשמח את העניים בחג ולא לשכוח אותם ולעזוב אותם לאנחות... אז בבקשה... אל תשכחו אותנו... אנחנו שונאי השגרה... שכעת הסתיימו החגים ומתחילה השגרה שלכה"פ בהתחלה כ"כ מאיימת עלינו... אל תדאגו!!! אנחנו לא נכנע כ"כ מהר... בשביל זה אנחנו כאן... אלו ששונאים שגרה הם אנשים קצת מקוריים... התפקיד שלהם זה לעשות עקשען ומממצב ולהרטיב את היובש של החיים... על זה נאמר שאחד הדברים שה' נתן לירח זה את הכוכבים... הכוכבים דואגים שליחה לא יהיה עצוב... זה לא יהיה עוד חודש ועוד חודש... תדעו לכם: אתם צריכים אותנו!!!

אבל אנחנו לא פחות צריכים אתכם... סו"ס גם מי ששונא שגרה... בסופו של דבר ימים לא שגרתיים מזמינים באופן טבעי חוסר ישוב הדעת ובסופו של דבר גם מי שאוהב בין הומנים יום אחד רוצה לסיים אותו... וגם מי שאוהב את החגים וכל כולו התלהמות דקדושה מירח האיתנים... בסופו של דבר מבין שעבודת ה' הברשית והעיקרית מחכה לנו דווקא ביום שאחרי!!! ביום יום...

יש משפט שכעת אומר אותו רק בקצרה... (זה נושא חשוב שצריך להרחיב בו דווקא ביהם לבחורים שבשבוע זה לא מקבלים את העלון) **ניגש אלי בחור ושאל אותי: מה עושים??? מעכשיו עד פסח אין שום חגים... שום מועדים... הכל נהיה חורף אחד ארוך ועוד מעובר??**

אמרתי לו: ההיפך הגמור!!! למי שיוודע... ע"פ פנימיות השנה מתחלקת לשני חלקים... מניסך ועד תשרי זה דודי לי ואני לו... ואילו מנתשרי ועד ניסן זה אני לדודי ודודי לי... מה הכוונה? שניסך ועד תשרי זה ה' בונה אותנו!!! הכל יוזמה של ה'... ה' הוציא אותנו ממצרים... ה' נתן לנו את התורה... ה' נתן לנו לוחות ראשונות... ואז מגיע ת"ב קרא עלי מועד לשוב בחורי... גם זה משמים... בקיצור: דודי לי ואני לו!!! הוא מתחיל... הוא יתברך היוזם של החגים... והנה!! מגיע ראש השנה ומכאן ואילך מתהפכת קערה על פיה... אנחנו ממליכים את ה'... אנחנו חוזרים בתשובה... אנחנו היוזמים... אנחנו עושים חגים לה'... אני לדודי ודודי לי!!! זה מתחיל ממני... אנחנו בונים לו סוכה... חנוכה ופורים זו יוזמה נטו שלנו... זה תקנת חז"ל... שובב"ם זו יוזמה שלו... (רוב רובם של היו"ט שבמגילת תענית זה דווקא בחורף) החורף זו עונה שעשירה בחגים... אבל איזה חגים... חגים שלנו!!! חגים שאנחנו יזמנו לה'...

ממילא אמרתי לאותו בחור: אם תבא אלי באמצע הקיץ ותגיד לי אוי... כעת אין חגים באופק... אין לי מה לענות לי... הקיץ זה החגים שה' יוזם!!! ואם ה' החליט שכעת אין חגים אז אין!!! אבל הגעת אלי בתחילת החורף... בחורף זה לא בעיה... בחורף אנחנו קובעים את החגים... אם אתה תחליט כעת ועכשיו שאתה תופס את עצמך לידיים ומחליט להתחזק בנושא מסוים בעבודת ה' אז הנה הג!!! אתה עושה את החג... אתה ממליך את ה'... אתה פה מקדש ישראל והומנים... ממילא גם למי שלא אוהב שגרה... ברוך הבא לעונת החגים... המושכות בידנו... אנחנו נקבע האם החורף הזה יהיה רטוב או יבש... חם או קר...

אוגוסטער זינטר...

ברוך הבא לכביש הערבה... הערבה הדרומית...

ברשותך קורא יקר: אם כבר מדברים על שמיטה... אולי כעת זו הזדמנות להעלות נושא מרתק (שעל פניו לא אמור לעניין את רוב הקוראים... אבל תתאזר בסבלנות... דווקא נראה לי שזה כן מעניין...) אני רוצה לדבר לא פחות ולא יותר על מקום שנקרא "הערבה הדרומית"!!! כידוע: בדרום **מדינת** ישראל כיום יש אזור נרחב מאוד שלמייעשה הוא לא **ארץ** ישראל... אבל הוא כן שייך לטריטוריה ולתחום השיפוט של **מדינת** ישראל!!!

נו... מה יש לי כבר לדבר על זה?? הרי אם סו"ס זה חוץ לארץ אז מה יש כבר לדבר על חוץ לארץ?? זה כמו לדבר על טורקיה ועל ניו יורק??

אז זהו!! שתתפלא לשמוע שדווקא כל האזור הזה של הערבה הדרומית ודרום הנגב עד אילת... למרות שהאזור הזה הוא מנוגב ומיושב והוא חוץ לארץ גמור ולכאורה לא אמור להיות לנו שום רגש מיוחד אלי... **אבל יש!!! יש באזור הזה כן משהו מאוד מיוחד!!!**

לפחות תשע עשרה שנה הם היו שם!!! במקום הזה!! ב-קדש ברנע שזה נקרא איל פארן... מקומות שומצאים כיום תחת הכיבוש הציוני אבל מחוץ לגבולות א"י... (כן... היקוות שמגיעים היום מפארן ויש עליהם פולמוס שלם האם זה חו"ל או שזה א"י וזה שאלה של שמור ונעבד... שם באזור הזה ישראל התעכבו במדבר י"ט שנה... ותשוב בקדש ימים רבים כימים אשר ישבתם...) כן שכן... נכון אמנם שזה לא ארץ ישראל... נכון שאני נזהר שלא להגיע לשם כדי לא לצאת מגבולות א"י הליה... **אבל עדיין!!** עדיין שם במקום הזה ידן כן לזור דעה והם למדו שם את כל התורה כולה אשר שם משה לפני הבני ישראל... זה היה שם!!! אז שוב... אמנם ארץ ישראל זה לא!!! אבל אם משהו יגיע מאמריקה ובטעות הוא יעמוד שם ויקרא מתוך קינות לת"ב: "מי יתנני משוטט במקומות אשר נגלו אלוקים לחוֹזֵיך וציריך... אבחד לנפשי להשתפך במקום אשר רוח אלוקים שפוכה על בחייריך..." אני לא אוכל לגמרי למחות בו ולהגיד לו... לא... זה לא כאן... כי... כי תכלס' סו"ס אבותינו היו שם... ואכן שם נגלו אלוקים לחוֹזֵיך וציריך... שם עם ישראל זכו לציצוק השגות הכי נשגבות ע"י משה ואהרן...

אבל לא לזה חתרת... סו"ס אני לא מדרוך טיולים ובוודאי לא מחוץ לגבולות ארץ ישראל... **אז מה כן?? מה כן חשוב לדעת אודות אזור זה?**

ובכן: צריך לדעת שעל האזור הזה!!! כן... האזור הזה של דרום הנגב והערבה (שכל בין הזמנים אהנו עומדים עם מפות ומתקשרים לרבנים ושואלים עד איפה כן מותר לנוסע...) תתפלא לשמוע שעל האזור הזה יש כמה וכמה נבואות ממוקדות מה יהיה שם **באחרית הימים**... אז באופן כללי יש לדעת שהאזור הזה נקרא בלשון הנביאים: **מדבר העמים!** (עייני רש"י מסעי ל"ד ג') והושע הנביא כבר מתנבא שלעתיד לבא ה' יביא אותנו לשם... **"לכן אנוכי מפתיה והולכתיה המדבר ודברתי על לבה, ונתתי לה את כרמיה משם ואת עמק עכור לפתח תקוה"**, והמפרשים במקום במארים: שהכוונה היא למדבר העמים... כן... לאזור הזה של הערבה הדרומית... שלעתיד לבא ה' יביא אותנו לשם... כלומר: זה יהיה אזור נגיש לנו ויהיה לנו אפשרות להגיע לשם בלי דרכון ובלי מעבר מס... ועל זה כתוב: **ונתתי לה את כרמיה משם...** ה' יביא אותנו לשם... יעדיפו להביא סחורה דווקא משם (עכ"פ בשנת השמיטה...) **כיצור: במלים אחרות: היבוא של סחורה מהערבה הדרומית כבר מוזכר בנביא!!!** הנביא כבר מכין אותנו שהקב"ה עתיד להביא לנו את האזור הזה ואנחנו עתידים לקחת משם סחורה... עד כאן ברור?? אבל עדיין... לא זה מה שמרגש אותי... מה שמרגש אותי בעיקר זה המשמעות העמוקה שמסתתרת מאחורי המקום הזה שנקרא מדבר העמים... (שמוזכר כמה וכמה פעמים בנביאים בייחס לאחרית הימים...)

כשהנביא יחזקאל מזכיר את אותו מדבר העמים הוא מתנבא: **"והבאתי אתכם אל מדבר העמים ונשפתי אתכם שם פנים אל פנים כאשר נשפתי את אבותיכם בדבר ארץ מצרים כן אשפט אתכם נאם ה' אלוקים"!!!**

מה כתוב כאן?? אז הראו לי ראב"ד מנהיל שאומר (במסכת עדיות): שכמו שבארבעים שנה הראשונות של כלל ישראל... ה' הביא אותם למדבר העמים ושם העמיד אותם בניסיונות של דור דעה!! כך בודו האחרון... בארבעים שנה האחרונות שלפני הגאולה ה' יחזיר את עם ישראל שוב לאותו מקום!!! עם ישראל שוב ימצאו את עצמם שוב באותו מדבר העמים... ושוב ה' יעמיד אותם בניסיונות כמו שהיו אז ביציאת מצרים... **זאת אומרת: בא נתרגם את זה למילים פשוטות:** האזור התמים הזה של הערבה הדרומית שכולנו יודעים שהוא אמנם שייך לכיבוש הציוני אבל הוא חוץ לארץ גמור... סו"ס **והבאתי אתכם!!** ה' הביא אותנו לשם... נתן לנו את האזור הזה... (הסחורה שמגיעה משם לא צריכה לעבור מעבר מס... זה אפילו לא שטח A ב 6) וה' הולך להישפט איתנו שם כמו שהוא נשפט עם ישראל ביציאת מצרים!!!

וכאן צריך להבין מה... מה הנושא?? מה זה המשפט הזה שה' הולך להישפט איתנו... ו... זה עוד כמו שהוא נשפט עם ישראל כשיצאו ממצרים... על איזה משפט מדובר?? איפה מצונו שה' נשפט עם ישראל ביציאת מצרים?? ואיפה אנחנו פוגשים את המשפט הזה כאן ועכשיו??

והעניין היא כך: ממש בקצרה:

במשך ארבעים שנה שעם ישראל היו במדבר!! אנחנו יודעים מאוד מאוד טוב מה היה **בשנה הראשונה והשניה** ליציאת מצרים... כל התקריות... כל הסיפורים... הכל קרה אז... חטא העגל... מדגלים... עדת קורח... מתן תורה... משכן... הכל קרה בשנה הראשונה והשניה ליצי"מ... כמו כן מפרשת חוקת ואילך... כל מה שקרה זה משנת ה-38 ואילך!!! מיתת אהרן ומרים, נחשים הרשפים... מי מריבה... חטא פעור... כל זה קרה משנת ל"ח ואילך... בקיצור: מתוך ארבעים שנה שעם ישראל היו במדבר אנחנו יודעים רק מה התרחש בשנתיים **הראשונות** ובשנתיים **האחרונות** שחזק מזה בכל השלושים השש שונים שבאמצע **ארץ לנו שום מידע מה היה!!!** (סיממן ד' תלות שצריך להניח מתוך מ' תלות תורה) נו... אבל במת מה היה שם?? מה עבר על עם ישראל במשך שלושים ושש שנים נמיתות במדבר?? מה התרחש בשנה הראשונה והשנייה ליציאת מצרים... מה קרה בשנה החמש עשרה והעשרים תשע והשלושים שלוש...??

כלום!!! אין מידע!!! נו... אז מה באמת היה???

אני אגיד לך מה היה... בכל השלושים ושש שנה האלו עם ישראל היו מוקפים בענני כבוד... יסובבנהו יבוננהו יצרנהו כאישון עינו... מצד אחד עם ישראל מחובקים ועטופים בכל השפע שבעולם... מן וברא וענני כבוד... אבל! מצד שני לא היה להם הכי כף... סו"ס עם ישראל כעת נמצאים בתקן של נזופים למקום... סו"ס אנחנו די... די תקועים במדבר... תחשוב מה זה להיות תקועים תשע עשרה שנה באיזה קדש ברנע!!! לא פה ולא שם... אל תשכח שבמצב האידיאלי היינו אמורים להיות כבר ממזמן ממזמן בארץ ישראל... אבל לא!!! אנחנו תקועים כאן...

ולגיד לך שבה לי להישאר כאן?? לא!!! ממש לא!!! רגע... למה?? מה... אתה סובל? רע לך?? יש לך קשיי פרנסה?? חם לך?? אין מים??

לא!!! יש לי הכל... מן... באר... ענני כבוד... יש לי הכל...

נו... אז מה חסר לך?? מה פירוש מה חסר לך?? מה... אתה לא מבין מה חסר לי... לא!!! אני לא מבין... אני שומע שיש לך הכל... יש לך מן... יש לך משה רבינו ואהרן הכהן... יש לך משכן... יש לך ענני כבוד... מה חסר??

אוי... אם אתה לא מבין מה חסר לי... לך תשאל את דור 2021 והם יסבירו לך... המצב שלהם די מזכיר את המצב שלנו!! גם להם יש לחם כמעט בחינם... ומים זורמים להם בברז ולא צריכים לשאוב מהבאר... הענן של המכונת כביסה הדיגיטלית מכבס להם את הבגדים... (כן... באמת רצייתי לחדש שגם כשהענן היה מכבס להם את הבגדים במדבר... יתכן שהיה צריך ללחוץ על איזהוה כפתור... סו"ס לכל אחד היה את השעה שלו מתי הוא החליט שמתאים לו כעת שהענן יעשה לו את השירות הזה... והאם כביסה צבעונית או צמר וכו'... מסתמא גם שם היה משהו בסגנון של חלצנים... אולי חלצני מחשב...) לך תשאל את דור 2021 למה הם מסתובבים עם פנים נפולות... הרי גם הם חיים בניסים והם אוכלי מן... גם הם חיים בשפע לא נורמלי... גם להם יש שפע ורוחני לא נורמלי... יש להם את כל היידישקייט פרוסה לפניהם... בתי מדרשות מוארים... ספרים מאירי עיניים ומאויירים ומבוארים... ממש שימה לפיהם... יש להם יש הכל בכל כל... ובכל זאת הם לא שבעי רצון...

נו... באמת למה לזור דעה לא היה ככזה כפי במדבר???

כי... כי נכון... נכון שיש לי הכל... אבל תן לי עצמאות... תן לי לעשות מה שמתחשק לי... תן לי ללכת קדימה אחורה ימינה ושמאלה איך שבה לי... **אבל לא!!! תכלס... אני לא מעזי!!!** מספיק מה שקרה לנו פה בחטא המרגלים והמעפילים... כעת אף אחד לא מעזי לזוז פסיעה אחת ולצאת מהחיבוק של ה'... אף אחד לא מעזי לצאת מהחיבוק האהוב של הענני כבוד... אבל עדיין... סו"ס בא לי לצאת... תשחרר...

וזה!!! זה המשפט שה' נשפט עם ישראל במדבר!!!

במשך שלושים ושש שנים הקב"ה **נשפט** עם ישראל **פנים אל פנים!!!** מצד אחד נשפט זה לשון תקיף ודין... (מלשון דיבר איתו משפטים...) אבל מצד שני הוא נשפט איתם פנים אל פנים... לשון חיבה... איך זה הולך בידה? אם ה' בא איתם משפטים. אז איך זה הולך עם פנים אל פנים?

העניין הוא פשוט: שבמשך שלושים ושש שנים ה' מעמיד את עם ישראל בפני עובדות!!! זה מה שיש... אני רוצה אתכם כאן... עמוד הענן ניצב כאן כבר י"ט שנה... נו... אתם מוכנים להישאר בחיקי... מוכנים להיות מחובקים בצילי... או שאתם רוצים ללכת... היה שם המון אהבה... היה פה ענני כבוד... יסובבנהו יבוננהו יצרנהו כאישון עינו... היה פה פנים אל פנים... **אבל היה פה גם משפט ומבחן!!!** אתה מוכן לקבל את החיבוק הזה או שאתה מנסה להתנער ממנו?? אתה מוכן להישאר בצלו של הקב"ה במשך שלושים ושש שנה או ש-ד... תעזוב אותי... תשחרר אותי?? זה המשפט שה' נשפט עם ישראל בערבה הדרומית לפני 3000 שנה!! והנביא יחזקאל מכין אותנו שבאחרית הימים אנחנו שוב הולכים לחזור לאותה סיטואציה בדיק... **ה' שוב יחזיר אותנו לאותו מצב!!!** ה' יביא אותנו כאן לארץ ישראל... ירעיף עלינו כל טוב... יחבק אותנו וישפיע עלינו את כל השפע שלו בעולם... ורוחני וגשמי... אבל הוא יצפה יאיתנו שנשאיר בצלו ולא נברח!! שלא ננסה להתנער מהחיבוק שלו... ואני לא צריך לספר לך שאנחנו נמצאים עמוק עמוק בתוך הניסיון הזה... (אגב: רק כדי לסגור פניה: סו"ס אנחנו הרי מתגוררים בארץ ישראל עצמה ולא בערבה הדרומית... אז למה זה נקרא שה' הביא אותנו לארץ העמים?? למה מכל ארץ ישראל הנביא מתמקד דווקא באותה ערבה דרומית שתכלס היא מחוץ לגבולות א"י?? אז איך שני מבין את זה... אדרבה... הנביא מתכוון כאן לרמוז שהיה שלב שה' אמנם יביא אותנו לארץ ישראל... אבל לא יהיה כ"כ ארץ ישראל... זה יהיה מצב בנינים לא אידיאלי שמכונה כיום מדינת ישראל... והמקום שהכי מבטא את המצב בנינים הזה זה אזור כזה שהוא למייעשה חוץ לארץ ובכל זאת הוא בתחום שיפוט ארץ ישראל!! זה כמו שמון ר' יואל מטסטמאר זיע"א היה מקפיד להגיע בהפלגה לא"י בשביל לזכות להיות ברצועת הים שסמוכה לחופי ארץ ישראל שהיא מצד אחד בתוך החוט שמנתה מטריי אמנם וכו' ומאידך זה מחוץ לגבולות הכיבוש הציוני... **אז על אותו משקל הכין ההפוך**... מקום שהוא לא ארץ ישראל והוא כן תחת הכיבוש הציוני הוא הכי מבטא את התקופה הזו שה' יביא אותנו אמנם לארץ ישראל... אבל זה יהיה תחת שלטון של הפקרות וחילוניות וחוסר גבולות ור"ק) והנה אנחנו כאן... עמוק עמוק במדבר העמים... גם מבחינה גאוגרפית אנחנו בתחום שיפוט של מדבר העמים ואוכלים את הסחורה שלו... והכי הכי: אנחנו נמצאים עמוק עמוק בתוך ניסיונות שמאוד מזכירים את סוג הניסיונות שעם ישראל עברו במ' שנה במדבר...

לא חסר לנו כלום!!! יש לנו הכל... יש לנו מוסדות תורה משגשים ופורחים... בתי המדרש ב"ה מפוצצים... אף אחד לא מפריע לך לעשות רצון ה'... מי שרוצה להיות בחור ישיבה זה מובן מאליו... מי שרוצה להיות אברך נותנים לו אפילו מילגה... (אנחנו כבר נולדנו לתוך זה ולא מבינים מה המשמעות... אבל אם תוציא יהודי מלפני מאה שנה מהקבר ותספר לו שהיום בחור ישיבה זה כמעט חוק חינוך חובה הוא יהיה בטוח שהוא נפל בטעות בדורו של חזקיה...)

ואז!!! מגיעים כל מיני פיתויים... והרבה פיתויים... בודו שלנו יש לך את הכל בלחיצת כפתור... אתה יכול להגיע לאן שאתה רוצה ואתה יכול להשיג הכל... רק תצא מהענני כבוד ויש לך הכל... כן... אנחנו נמצאים עמוק עמוק במדבר העמים... מדבר זה מקום שמסמל חוסר הגדרה... הכל פתוח ולכל כיוון... במדבר אין מסלול מסוים... אין קדימה אחורה ימינה ושמאלה... כל האופק פרוש לפניך וקדימה... אתה יכול ללכת לכל כיוון... (זה הסיבה שמדבר הוא מתכון בודק ל"תלך ותצע במדבר"...) **תצע** במדבר בישימוך דרך... מי שאין לו מצפן במדבר הוא מאבד לגמרי את השליטה במדבר... זה הניסיון של דורנו... יש לך היום כטלוגרף הכי מתקדם... אתה רק לוחץ על הכפתור ונכנס... בבת אחת אתה עומד מול כל האפשרויות ולכל כיוון... אתה יכול לרדת ברגע אחד עד שאל תחתית ובאותה מידה יכול לעשות את הדברים הכי נפלאים... וה' מעמיד אותנו במדבר הזה!!! ורוצה אותנו שם!!! שנשאיר מולו פנים אל פנים... ולא ננסה לפזול ימינה ושמאלה... שנמשיך לקבל ממנו את המן ולא ניקח את זה ממחוזות לא כשרים... שנקבל ממנו את המידע... שעמוד הענן יגלה לנו מה שבחורים ובסדקים ולא הקבוצות הוואצפ... האם אנחנו הולכים לעמוד בניסיון הזה?? אנחנו נחליט!!! עכ"פ זו בודאי נקודה למחשבה מול העלי חסה בשנה הקרובה שיבואו אלינו היישר מהערבה הדרומית- מדבר העמים...